

FARSKÝ LIST

NEDEĽA, 23. SEP 2018 • ROČNÍK XIII. • ČÍSLO 19

Dvojtyždenník Gréckokatolíckej farnosti Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ÚVODNÍK

KRSTNÍ RODIČIA

Dobry krstny rodič je pre dieťa dar. Často sa stretávam s tým, že rodičia si krstného rodiča vyberajú výlučne pre pokrvný vzťah a pre náklonnosť, ktorú cítia k tomuto blízkemu človeku. Na tom, samozrejme, nie je vôbec nič zlé, práve naopak. Voliť si ale krstného rodiča a nehľadiť na jeho vzťah k Bohu a k Cirkvi znamená riskovať, že povoláme do služby človeka, ktorý na to povolanie nemá a ktorý úlohu krstného rodiča nedokáže naplniť. Nedávno som viedol rozhovor s osobou, ktorá čaká dieťa a so svojím partnerom sa bavili o tom, kto budú krstní rodičia. Táto osoba nemá žiadny vzťah k Cirkvi, myslím, že ani neverí v Božiu existenciu. Upozornil som ich na to, čo sa pri akte krstu sľubuje zo strany rodičov dieťaťa a rovnako, čo je úloha krstných rodičov a k čomu sa zaväzujú. Po niekoľkých minútach sme spoločne zhodnotili, že krst by bol v ich prípade len povrchná ceremónia a oni by vystupovali v hlavných rolách ako šašovia, ktorí sľubujú niečo, čo nemajú v úmysle snažiť sa dodržať. Mnoho rodičov žiada krst pre svoje dieťa z dôvodov, ktoré sú už na prvý pohľad veľmi nejasné či povrchné a ani sami rodičia sa nezdajú byť žiadnou zárukou kresťanskej výchovy pre svoje dieťa. Musíme ale priznať, že dnes by sme správne znalosti o krste mnohokrát nenašli ani u veriacich ľudí, ktorí svoje dieťa chcú vo viere vychovávať a u ktorých sa o oprávnenosti krstu nepochybuje. Všetky tieto okolnosti či motívy rodičov sú samé osebe dobré a tiež pochopiteľné. Ale ak sú jediné, ak sa nehľadí na morálny kredit krstného rodiča a na jeho vzťah k Bohu a k Cirkvi, potom z krstu a z krstných rodičov robíme niečo, čím nie sú a nemajú byť. Krstom si krstní rodičia berú na seba zodpovednosť a povinnosť starať sa o kresťanskú výchovu dieťaťa – viesť ho k Bohu, aby raz sám mohol prijať vieru, ktorú mu rodičia pred Bohom a Cirkvou sľúbili, vieru odovzdávať a prehlbovať. Preto je nutné žiadateľom o krst dieťaťa predkladať správny obraz krstu a tiež odhaliť zdravé jadro ich vlastných predstáv, na ne nadviazať a rozvíjať ich. Krstné rodičovstvo je ekleziálna služba – teda služba v Cirkvi a pre Cirkev. Spása duší je základným a posledným cieľom Cirkvi a ako služobník Cirkvi berie krstný rodič na seba úlohu, že bude dieťaťu počas jeho života pomáhať príkladom, modlitbou, rozhovormi, prípadne inými dostupnými spôsobmi. Pomáhať má dieťaťu v tom, aby dokázalo počas svojho života odpovedať na Božie volanie, žiť sviatostným životom a nasledovať Krista. Krstný rodič nenahrádza rodiča pri výchove, ani pri výchove vo viere. Nie je najdôležitejší, zodpovednosť za kresťanskú výchovu dieťaťa berú na seba predovšetkým rodičia. Ale

mali by sme si byť vedomí, čo na seba ako krstní rodičia berieme, hoci to možno nevedia ani samotní rodičia, ktorí nás o krstné rodičovstvo žiadajú. Mali by sme zvládnuť polichotenie, ktoré nám rodičia svojou požiadavkou spôsobia, a neprijať okamžite úlohu (lebo je to predovšetkým úloha, nie odmena), ak o nej nič nevieme. Prijatú úlohu krstného rodiča by sme ale mali až po zvážení nášho vzťahu k Bohu a k Cirkvi, do ktorej bude dieťa prijaté a za ktorého kresťanskú výchovu sa pri krste zaručujeme. Je to prejav čestnosti a úprimnosti k sebe samému aj k rodičom dieťaťa, keď si priznáme, že nie sme schopní či ochotní vziať na seba záväzok krstného rodičovstva. Krstné rodičovstvo však vie byť krásna úloha, keď ho správne uchopíme, uvedomíme si svoju hodnotu pre dieťa a vynaložíme aspoň minimálne. Ak nemáme záujem o tieto úlohy, sme len rodinný príslušník, či priateľ, ktorý môže byť dôležitý, ale je pre dieťa asi taký krstný rodič ako hocikto iný, kto prejde okolo. Je mnoho rôznych spôsobov, ako krstné rodičovstvo prejať: 1. Modlitbou nič nepokaziš, práve naopak. 2. Sv. liturgia je vrcholná modlitba. 3. Darčeky nech pomáhajú vzťahu s Bohom. 4. Venuj svoj čas a pozornosť. Budte darom pre deti.

o. Rastislav (farár a protopresbyter)

PRESVĚTÁ BOHORODIČKA OCHRANKYŇA

V tomto čase, 1. októbra slávime sviatok Ochrany (Pokrov) presv. Bohorodičky. Tento sviatok sa spája s prepodobným Andrejom. Svätý Andrej, blázon pre Krista, mal skýtsky pôvod a slovanskú národnosť. Bol otrokom v dome bohatého muža Teognosta v Konštantínopole, ktorý ho naučil po grécky, a bol poverený úlohou notára. Svätý Andrej sa vyznačoval bezchybnou mravosťou a duchom modlitby a pokánia. Často čítal životopisy svätých, čo ho viedlo k tomu, že sa rozhodol nasledovať ich konanie. Z túžby

po poníženosti prijal dobrovoľne stav slabomyseľnosti, stanúc sa bláznom pre Krista. Počas dňa chodil po meste v otrhaných šatách, trpezlivo znášal hlad, krutú zimu, výsmech, ba aj bitku od ľudí. Napriek tomu konal dobro a nešetril svojimi radami malým ani veľkým. V noci, keď už bol sám, sa veľa modlil nielen za spásu svojej duše, ale aj duše svojich nepriateľov a trýzniteľov i celý kresťanský svet. Svätý Andrej zomrel v Konštantínopole vo veku 66 rokov života, v prvej polovici 10. storočia okolo r. 936. Liturgická pamiatka svätého Andreja, blázna pre Krista, sa v slovanských cirkvách grécko-slovanského obradu slávi 2. októbra. Príbeh, z ktorého povstal sviatok, sa stal počas celonočného bdenia v nedeľu 1. októbra pravdepodobne v r. 911, keď bol svätý Andrej v

Blachernskom chráme a tam mal videnie. Mesto vtedy ohrozovali moslimovia. Veriaci kresťania sa zhromaždili v chráme a prosili o záchranu. Medzi nimi bol aj prepodobný Andrej. Svätý Andrej v tú noc videl na vlastné oči pani, ako prichádza cez chrámové dvere, obklopená vznešeným sprievodom. Sprava aj zľava ju svojimi rukami podopierali sv. Ján Krstiteľ a sv. apoštol a evanjelista Ján; sprevádzal ju nespočetný zástup svätých, odetých v bielom za spevu hymnov a duchovných piesní. Keď zástup došiel k ambónu, Andrej sa obrátil k svojmu učeníkovi Epifaniovi a spýtal sa ho: „Vidíš Vládkyňu a Paniu celého sveta?“ On odpovedal: „Áno, vidím, môj duchovný otec.“ A pred ich očami si Pani kľakla a dlho sa modlila, pričom jej stekali slzy po tvári. Po modlitbe vstúpila do svätyne k prestolu, kde sa opäť modlila za prítomný ľud. Potom si zložila žiarivý plášť, ktorý jej pokrýval hlavu, a s veľkou vznešenosťou ho svojimi prečistými rukami rozprestrela nad všetok ľud, ktorý pod ňou stál. Tí, čo videli tieto neobyčajné veci (sv. Andrej a Epifanius), ešte značný čas hľadeli na rozprestretý plášť. A kým bola v chráme prítomná Bohorodička, bol viditeľný aj plášť. Potom vstala a rozprestrela svoj plášť nad zhromaždeným zástupom veriacich. Epifánius mal to isté videnie. Keď sa ľudia dozvedeli o zjavení, plní radosti a nádeje sa vrátili do svojich domovov. Onedlho boli Arabi porazení a Carihrad zachránený. Tento výjav bol chápaný tak, že Bohorodička berie pod svoju ochranu mesto i svoj ľud.

Sviatok Presvätej Bohorodičky Ochrankyne bol zo začiatku iba sviatkom miestnej cirkvi, ba dokonca po páde Carihradu v roku 1453 ho prestali sláviť. Nie sú jasné svedectvá o tom, prečo práve 1. október je dňom Presvätej Bohorodičky Ochrankyne. Niektorí autori to viažu na osobu Romana Sladkopevca, ktorého spomienka je takisto 1. októbra a ktorý zložil množstvo piesní k úcte Presvätej Bohorodičky.

Sviatok Presvätej Bohorodičky Ochrankyne nepatrí k dvanástim veľkým sviatkom liturgického roku. Byzantský obrad vo svojich bohoslužbách vyzdvihuje tri najkrajšie privilégia Bohorodičky: jej materstvo, panenstvo a sprostredkovanie milostí pred Bohom. Jej výsada prostredníčky (zástupníčky) pred Bohom je hlboko vtlačená do povedomia veriaceho človeka. Západný obrad tento sviatok nepozná.

Tento sviatok je zároveň aj chrámovým sviatkom väčšiny našich gréckokatolíckych chrámov na našom území. To vypovedá veľa o tom, ako vrúcne sa naši predkovia utiekali k Bohorodičke a prosili ju o ochranu i o mnohé milosti pre seba i blízkych. Nech nám je tento príklad našich predkov svetlom aj pre dnešné dni. A hoci na nás v okolí nášho bydliska nečihajú vonkajší nepriatelia, o to viac si máme dávať pozor na iného Nepriateľa – Diabla - ktorý pôsobí často v skrytosti. Prosme preto aj v tento čas presvätú Bohorodičku, aby aj nás chránila od vplyvov Zlého a volajme : „Presvätá Bohorodička, skry nás pod svoj ochranný plášť!“

FARSKÉ OZNAMY

- ❖ Pozývame deti a mládež na stretnúť v pastoračnom centre vždy v piatok od 16.00 a taktiež na detské liturgie v piatok večer o 18.00.
- ❖ Pripomíname rodičom, aby prihlásili svoje deti na slávnosť 1.sv spovede. Prihlášky sú v chráme pri nástenke alebo v kancelárii FÚ.
- ❖ Ponúkame na predaj CD a DVD Ďakovný akatist Zboru sv. Jakuba.(Cd- 1e, Dvd- 2e)
- ❖ V nedeľu 30.9. bude zbierka na pomoc rumuskej eparchii v Oradei, kde mali veľký požiar katedrály.
- ❖ Náš chrám plánujeme vyzdobiť aj ďalšími zástavami. Ak by ste chceli podporiť toto dielo, môžete tak urobiť v kancelárii FÚ.
- ❖ Týždeň od 1.10. bude prvopiatkový. Budeme spovedať v štandardnom režime hodinu pred večernými sv. liturgiami počas celého týždňa do piatku vrátane. Taktiež bude v na prvý piatok liturgia na Bani o 16.00.
- ❖ 4. – 9.10. s uskutoční spomínaná Púť do Ríma.
- ❖ V sobotu 6.10. sa budeme modliť mariánske večeradlo.
- ❖ 1.10. budeme sláviť odporúčaný sviatok Presv. Bohorodičky ochrankyne. Sv. Liturgie budú ráno o 8.00 CSL na Sekčove, a o 18.00 SL na Sekčove.

Spracoval DS

TLAČ: A-print, s.r.o., Urbánkova 13, Prešov

VYDÁVA: Gréckokatolícka farnosť Povýšenia sv. Križa, Prešov-Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

WEB: www.grkat-sekcov.sk • **E-MAIL:** farnostsekcov@gmail.com • **TEL.:** 051/7725540

LEN PRE VNÚTORNÚ POTREBU • DOBROVOĽNÝ PRÍSPEVOK: 0,10€